

מדינת ישראל
משרד ההשכלה הגבוהה והמשלימה
האגף לחינוך מבוגרים

רמת הבחינה : גמר
מועד הבחינה : קיץ תשפ"א, 2021
היקף הבחינה : 1 יח"ל
מספר שאלון : 992101

תיכונות
ככה עולים כיתה בחיים

חיבור
מחונן

- א. משך הבחינה: שלוש שעות.
- ב. חומר עזר מותר לשימוש: אין להשתמש בחומר עזר.
- ג. מבנה השאלון, בבחינה זו פרק אחד בלבד:
לפרק זה – 100 נקודות
- ד. הוראות מיוחדות:
1. התרכזו בנושא. הימנעו מהקדמות ארוכות ומסטיות מן הנושא.
 2. חזרו וקראו את חיבורכם, ותקנו את הדרוש תיקון.
 3. שימו לב: כתב ברור, פיסוק הגיוני ושמירה על כללי הדקדוק הם תנאי להצלחה בחיבור.
- ה. מלאו את הפרטים הבאים:

פרטי הנבחן:	פרטי מרכז ההשכלה:										
מספר הנבחן ברשימה: _____	שם המוסד: _____										
שם משפחה + פרטי: _____	שם היישוב: _____										
ת.ז. <table border="1"><tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr></table>											שם מרכז הבחינה: _____

שם המעריך: _____
ציון הבחינה: _____

בהצלחה!

במבחן זה ארבעה נושאים (1 – 4). כתבו חיבור על אחד מהם.

הקפידו לרשום את מספר הנושא.

הקפידו על מילוי ההוראות שבעמוד השער.

שימו לב להנחיות לכל נושא - כתבו על כל חלקי הנושא,

והקפידו לקשר כהלכה בין חלקי החיבור.

השתדלו לכתוב בהיקף של עמוד וחצי, לפחות.

נושא 1: הצעת חוק "נשים בכנסת"

מפלגות פוליטיות מקבלות מימון מכספי הציבור בישראל. לפי נתונים סטטיסטיים, נשים הן חצי מהציבור בישראל. למרות זאת, עדיין יש בעיה של חוסר ייצוג נשים בפוליטיקה הישראלית: אין מספיק פוליטיקאיות וחברות כנסת בישראל. לפי הצעת חוק חדשה, מפלגה שאין בה ייצוג של 50 אחוז נשים לפחות, לא תקבל מימון מכספי הציבור ולא תוכל להתמודד לכנסת.

התומכים בחוק מסבירים, שאם יהיו בכנסת יותר נשים מכל חלקי האוכלוסייה, כל בעיה שתעלה לדיון תייצג בצורה טובה יותר את הצרכים האמיתיים של הציבור כולו. נוסף לכך, גם ההחלטות שיתקבלו יתנו מענה מדויק יותר לבעיות השונות של הציבור הישראלי. המתנגדים טוענים, שמדובר באפליה מתקנת קיצונית שעלולה לפגוע בגברים ולקדם מועמדות לא ראויות על חשבון מועמדים ראויים.

האם אתם תומכים בהצעת חוק הקובעת, כי רק מפלגות עם 50 אחוז נשים לפחות יקבלו מימון מכספי הציבור ויוכלו להתמודד לכנסת? הביעו דעתכם באופן ברור, נמקן אותה ובססו דבריכם באמצעות דוגמאות.

נושא 2: חוק אחריות על הורים מבוגרים

בשנים האחרונות מדינות שונות חוקו חוקים הקובעים כי האחריות לטיפול בהורים מבוגרים הוא של הילדים. לפי חוקים אלה, האחריות לתמוך בהורים מבוגרים שנמצאים במצוקה כלכלית או רפואית, היא של הילדים הבוגרים (במקרים מסוימים האחריות היא של קרובי משפחה אחרים). התומכים בחוק טוענים, שהוא מסדיר את דרך הטיפול בהורים ומחלק את האחריות בין הילדים. חלוקת האחריות הרשמית מפחיתה מריבות בין אחים ומחזקת את הקשר בין הילדים להורים המבוגרים. המתנגדים טוענים, כי הממשלה לא צריכה להיות מעורבת בעניינים משפחתיים. החוק הזה יכול לגרום למריבות בין הילדים להורים המבוגרים.

האם אתם תומכים בחוק הקובע כי האחריות לטיפול בהורים מבוגרים היא של ילדיהם? הביעו דעתכם באופן ברור, נמקן אותה ובססו דבריכם באמצעות דוגמאות.

נושא 3: מערכת שעות בהתאמה אישית

בשנה הבאה תתחיל בכמה בתי ספר בישראל תוכנית חדשה בשם "מערכת שעות בהתאמה אישית". בתוכנית זו תלמידים בחטיבה העליונה (כיתות י', י"א, י"ב) יוכלו לבנות לעצמם את מערכת השעות בהתאם למקצועות הנלמדים ולפי ההעדפות שלהם. אנשי חינוך רבים תומכים בתוכנית. לדעתם, התלמידים מתכווננים לחיים הבוגרים דרך תכנון הלמידה וניהול הזמן שלהם בבית הספר. כמו כן, התוכנית מעודדת את התלמידים לעצמאות ולחשיבה ביקורתית. המתנגדים מסבירים, כי לא כל התלמידים בוגרים מספיק כדי לבנות לעצמם תוכנית לימודים. נוסף לכך, תכנון מערכת השעות של התלמידים הוא לא התפקיד של התלמיד, אלא של צוות בית הספר.

האם אתם תומכים בתוכנית "מערכת שעות בהתאמה אישית"? האם, לדעתכם, התלמידים צריכים לתכנן את מערכת השעות שלהם? כתבו מהי דעתכם על הנושא, נמקו אותה ובססו דבריכם באמצעות דוגמאות.

נושא 4: שלילת רישיון נהיגה לנהג שמשמש בטלפון הנייד

שימוש בטלפון הנייד בזמן נהיגה **מגדיל** את הסיכון לתאונת דרכים פי 4-6. החוק בישראל קובע שבזמן הנהיגה אסור לנהג להחזיק בטלפון נייד או לדבר בו, לקרוא ממנו או לשלוח מסרונים (הודעות טקסט). נהג שנתפס מדבר בטלפון הנייד בעת נהיגה יקבל קנס של 1,000 ש"ח ו-4 נקודות. יש הטוענים, כי הענישה על שימוש בטלפון הנייד בזמן נהיגה היא קלה מדי ולא מרתיעה. הם מסבירים שתאונות הדרכים הקשות היו יכולות להימנע אם היו שוללים באופן מיידי את רישיון הנהיגה של הנהג שעבר על החוק. הם מציעים להחמיר את הענישה, ליצור הרתעה יעילה, ובכך להפחית את מספר תאונות הדרכים. לעומתם, יש הטוענים כי הענישה כיום מספיק חמורה. כמו כן, הם טוענים כי עבירות תנועה אחרות, כמו למשל נהיגה תחת השפעת סמים או אלכוהול או אי ציות לרמזור אדום, הן חמורות יותר ולכן הענישה על עבירות אלו צריכה להיות חמורה יותר.

האם אתם תומכים בהצעה שקובעת, כי יש לשלול באופן מיידי את רישיון הנהיגה של נהג שנתפס כשהוא משתמש בטלפון הנייד? הביעו דעתכם באופן ברור, נמקו אותה ובססו דבריכם באמצעות דוגמאות.

בהצלחה!

מחווון לבדיקת טקסט טיעון

נקודות	פירוט	תבחין
	התאמה לסוגה – טיעון ושכנוע . זיהוי מהלך של טיעון בחיבור.	כללי (3 נק')
3 נק'		סכום רכיב כללי מבנה (20 נק')
	פתיחה : מעוררת עניין וציפיות, מכוונת וממוקדת, רלוונטית. גוף : סיום : סיום ההולם את הסוגה, סיום רלוונטי, המלצות, הרהור אישי.	
	לכידות וקישוריות – טקסט רציף ושימוש נכון ומגוון במילות הקישור .	
	ביצוע חלקי - חזרות מיותרות על אותה מילה או משפט/שימוש במאזכרים	
	ביצוע חלקי - סטייה מהנושא/ סתירות פנימיות בכתובה	
20 נק'		סכום רכיב המבנה תוכן (40 נק')
	הצגת הנושא - הצגת דעה מפורשת, ברורה ורלוונטית – ה"קול האישי" של כותב החיבור.	
	נימוקים – מתאימים ומשכנעים, ללא סתירות <u>דוגמות, הסברים וביסוסים</u> : פיתוח רעיונות תוך הבחנה בין עיקר לטפל בדרכים שונות: הדגמה, השוואה, מחקרים. קשרים לוגיים בין רכיבי התוכן. הצגת טענת הנגד והתייחסות אליה הפרכת טענת הנגד מסקנה	
40 נק'		סכום רכיב התוכן לשון, מבע וסגנון (20 נק')
	משלב הלשון - בינוני-גבוה. אוצר מילים עשיר ומגוון ; שימוש מושכל בלשון משכנעת.	
20 נק'		סכום רכיב לשון, מבע וסגנון תקינות (17 נק')
	מורפולוגיה ותחביר - צורות תקינות בשם ובפועל . תחביר תקין – ניסוחים ברורים של משפטים. התאמה במין ובמספר, שימוש נכון במילות יחס וביידוע. ביצוע חלקי - משפטים מסורבלים או שימוש בביטויים לא מדויקים. פיסוק תקין כתיב תקין / צורה חיצונית: עימוד וסדר	
17 נק'		סכום רכיב תקינות
100 נק'		סך כל הרכיבים